

Το Χέρι

Μονόλογος Αλεξάνδρου εκδιωχθέντος

Το Άστυ, Αθήνα

τμ. 1, ετ. Α', τχ. 50, 31 Αυγούστου 1886, σ. 4

Ἐξάφνης ἐλευθέρωσις, ἐπάνοδος καὶ πάλιν,
 Βουλγαρικὴ δεξιῶσις με ἀνοικτὴν ἀγκάλην! . . .
 Μήπως δὲν εἶμιχι Ἑγεμόν καὶ εἶμιχι Ἀρλεκίνος ;
 Ἐκεῖνος ὁ Καραβελῶφ, ὁ Σταμπούλῶφ ἐκεῖνος . . .
 (*Ἀρχίζει νὰ περιπατῇ με βήματα βραδέα*).
 Τί γεγονότα φοβερά, καὶ ὡς εἶπεν ραγδαία !
 Καὶ ὅμως ἦσαν ἀξιοὶ τιμῆς μεγαλειότηας,
 Ὅποσα κατορθώματα δὲν ἔφερον εἰς πέρας !
 (*Πρὸς τὸ εἶδῶ παράθρονον τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ στρέφει*)
 Ἐντεῦθεν μὲν ἡ ἐνωσις τὸ μέτωπόν μου στέφει
 (*Στὸ ἀντικρὺ παράθρονον τὸ βλέμμα τοῦ γυρίζει*)
 Ἐκείθεν δὲ ἡ Σλιθνίτσα με δάφνας με στολίζει
 Κι' ἔχω ἀκόμη λέοντος εἰς τὴν ψυχὴν μου θάρρος . . .
 Ἀλλὰ τί βλέπω! νὰ ἐκεῖ ἀντικρὺ μου ὁ Τσάρος!
 Θεέ μου, ὡς τὴν παντικὸν ὁ γάτος, με κυττάζει
 (*Καὶ με ταῖς δυὸ παλάμαις τοῦ τὸ πρόσωπον σκεπάζει*).
 Τὸ φάσμα τοῦ ὡς ἐρουνὺς ἀγρία με διακεί . . .
 Πού εἶσαι Γλαδστων ἀνάνδρε καὶ Βίσμαρκ καὶ Καλνόκη;
 (*Κάμνει ἐν βῆμα ἐμπροσθεν καὶ ἄλλο στὴ ὄπισθ*)
 Λοιπὸν τὴν Βουλγαρίαν μου ζητοῦν νὰ παραιτήσῃ;
 Καραβελῶφ, καὶ Σταμπούλῶφ καὶ Μαντζικῶφ πού εἰσθε;
 Ὠρ, ὦρ, ὦρ, ὦρ! ἰκτατώφ! μὰ πῶς δὲν συγκινεῖσθε;
 Κανεῖς δὲν ἔρχεται κανεῖς, καὶ εἶμ' ἐνταῦθα μόνος!
 Ὅποια τύχη θλιβερά ἐνδόξου Ἑγεμόνος ! . . .
 (*Τὸ πρόσωπόν του πρὸς στιγμήν ἐκ νέου ξεσκεπάζει*).
 Θεέ μου! πάλιν ἡ μορφή τοῦ Τσάρου με τρομάζει!
 ὦ Τζάρε ὑπεράνθρωπε, τρισέβαστέ μου Τζάρε,
 Μὴ με κυττάζεις ἀγρία καὶ τὴν ζωὴ μου πάρε!
 Θέλεις νὰ γείνω δούλος σου, θέλεις νὰ γείνω σκλάβος;
 Θέλεις νὰ γείνω βούλγαρος; θέλεις νὰ γείνω σλάβος;
 Ἐγὼ δὲν φταίω, ἀδελφέ! Ὁ Σταμπούλῶφ τὰ φταίει.
 (*Τὸν πέρνει τὸ παράπονον καὶ ἀρχιτῆ νὰ κλαίῃ*).
 Συχώρησέ μ', ἀφέντη μου, καὶ δὲν τὸ ξανακάνω . . .
 Ἄλλ' ἄφησέ με ἡγεμόν μὲν ἡμέρα νὰ πεθάνω!
 Πλὴν τί ἀκούω; καὶ αὐτὴ ἡ μνήμη τοῦ πατρὸς σου
 Ἐξέρχεται ἀνήλεθς ἀπὸ τοῦ στόματός σου!
 (*Ὄρμη νὰ φύγῃ κ' ἔλαφρα σκοττάφτει καὶ προσμένει*).
 Ὅποια μαύρη ἄβυσσος ἐνώπιόν μου χάνει!
 Ἴδού ἐγὼ περιδεὴς ἐμπρὸς σου γονατίζω,
 Ἀλλὰ εἰς τῶν προγόνων σου τὴν μνήμην σ' ἐξορκίζω
 Νὰ μὴ χαρῆς τὴ Τζάρκινα, νὰ ζήσουν τὰ παιδιὰ σου,
 Νὰ μπῆς στὴ Σόφια μὲν φορὰ με τὰ στρατεύματά σου,
 Ναί, σοῦ ἔμνω στὴ σκιὰν τῆς πατρικῆς σου μνήμης
 Πῶς ὄλ' αὐτὰ τὰ ἔκαμην ὁ ταυλαμπᾶς ὁ Κλήμης.
 Ἀλλὰ τί βλέπω; ἄκαμπτος ἐνώπιόν μου εἶσαι;
 Μὰ πῶς δὲν μ' εὐσπλαγχνίζεσαι; μὰ πῶς δὲν συγκινεῖσαι;
 (*Σηκώνεται στὰ πόδια τοῦ καὶ πέρνει ἄλλο ἔφρος*)
 Λοιπὸν κ' ἐγὼ ὀρκίζομαι στὸ κοπτερόν μου ξίφος,
 Πῶς σταῖς ροβέραις σου αὐταῖς καθόλου δὲν πτοοῦμαι! . . .
 Ἀλλὰ τί λέγω ;.. Ἡμαρτον! Ἐκπνέω! . . . παραιτοῦμαι! . . .
 Ἴδού, αὐτὸ τὸ στέμμα μου πρὸ τῶν πιδῶν σου ρίπτω
 Καὶ ἀσκεπῆ τὴν κεφαλήν ἐνώπιόν σου κύπτω.
 Μίκν ἀπλῶς αἰσθάνομαι φρικτὴν ἀδημονίαν,
 Πῶς δὲν θὰ ἔμω νικητὴς εἰς τὴν Μακεδονίαν.
 Ἄλλ' ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή ἡ τρισυυλογημένη . . .
 (*Θέλει νὰ εἶπῃ κάτι τι, ἀλλ' ὅμως σιωπᾷνει*).
 Πατρίς μου, τί θὰ ἔκαμνα, ἂν δὲν μ' ἐφθόν' ἡ Μοῖρα!
 Πλὴν φεῦ!.. φεῦ!.. φεύγω ἔκπτωτος καὶ σὺ θὰ μένης χήρα!
 Ἀλλὰ Μακεδονίτικα μὲν μέρκ θὰ φορέσω
 Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή ὡς Μακεδὼν θὰ πέσω !

ΤΟ ΧΕΡΙ

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΚΔΙΩΚΘΕΝΤΟΣ

Ἴδού καὶ πάλιν Ἑγεμόν ἐγὼ τῆς Βουλγαρίας! . . .
 Τὸ γεγονός εἶν' ἀξίον μεγάλης ἀπορίας.
 (*Τὸ μέτωπόν του ἀκουμβᾷ εἰς τὸ δεξιὸν χεῖρ*.)
 Τί πράγματα πρωτοφανῆ, καὶ ποῖον νταραβέρι!
 Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν φρικτῆς προδοσίας,
 Ἐκθρόνισις, ἐκδιώξις, ἀλλὰ κ' αἰχμαλωσία,